

Nuorttianaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 17.

Sad jakkegærdde.

»Nuorttianaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad September 1906.

»Nuorttianaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Si galgge algget Jerusalemest.

(John Bunyan sarnin.)

»Ja su nammi galgga sardneduvvut
jorggalæbme ja suddoi andagassi ad-
dujubme buok olbmuidi, algededin Je-
rusalemest.« Luk. 24, 27.

Daid sanid sarnoi Jesus su ba-
jasčuozželæmes mannel jabmi lutte;
dak gerddujuvvujek dast historialaš
lakai; mutto dak sistesek dollek čielg-
ga goččoma. Goččom læ evangelium
viddedet. Dam gavdnap mi maidai
Math. 28, 18 ja Mark. 16, 15. »Vulg-
get buok mailme mietta ja sardnede-
ket evangelium buok sivdnadussi.« —
»Vulgget ja oapateket buok olbmuid.«
Dušše Lukas evangeliumest gavdnu
goččom algget Jerusalemest.

Mon aigom dast vuost mærkašet
guokta dinga, nammalašsi, mi Jerusa-
lem dalle læi ja mi dat læi, atte sar-
nedet evangelium Jerusalem assidi.

Gæcædekop mi vuost Jerusalem
assi nale, sin buorebvuoda ja alla
goargo ja sin dili min aige sin erit-
jorralæme gæčeld.

1) Mi diettep buokak, atte Jeru-
salem assek daihe Judalažak buokak
surgidegje Abrahamast, atte si legje
Abraham barnek — okta almug, maid
Ibmel læi dego sierravalddam æra al-
mugin ja man vuostai son su erino-
maš buorebvuodas ja rakisvuodast læi
čajetam.

2) Jerusalem buorebvuoda har-
rai mattep mi cælkket, atte dat læi
ibmelbalvvalusa oavvebaikke ja suiti
imaslaš duodaštusa Ibmela lakkaorro-
ma ja armo ala æra albmugi ektoi
mailmest. Sokkagodek manne bajas
Jerusalemi doallam diti ibmelbalvva-

lusa; dobbe læi Ibmel tempel, Ibmel
bajemuš pappu, Ibmel oaffar dobbe
doaimatuvvui ja vuostaivalddujuvvui.
Su čalbme ja su vaibmo læi alelassi
dobbe. 1 Gon. 9, 3, Sal. 76 2, 3,
122, 1—8.

3) Mutto mi ferttep dal maidai
gæcædet Jerusalema su eritjorralam
dilest, mi læ dat aitosas avnas daihe
tæksta.

Jerusalem læi, nuftgo mi juo
læp cælkkam, læmaš ibmelbalvvalusa
baikke, mutto læi dal gæčam, æppe-
gudnejattujuvvum ja eritgaiddam Hær-
rast.

Sadne, ibmelbalvvalusa njuolga-
tus, læi Jerusalem assin hilggjuv-
vum, ja dam sagjai legje si bigjam
sin ječaidæsek asatusaid. Ibmel bak-
komid legje si julgidæsek vuollai
duolbmam, damditi læi Jerusalem
čiegŋalassi jorralam ja læi šaddam
baiken, gost duottavuotta ja riftes ib-
melbalvvalus læi saggarak bagjelgeč-
čujuvvum.

Dat baikke ja dat gavpug læi
šaddam suddo biegon, okta guktela-
žai bæssen, okta bodnetesvuottan, gost
dat duotta ibmelbalvvalus læi aibas
havkkaduvvum. Dobbe radđi dal stuo-
ra fuolatesvuotta ja værre dorvastæb-
me Ibmel ala, daggar dille læ sielo
duššadæbme. Albmuga oapategji ja
vuorrasi gaskast mati olmuš čielggaset
oaidnet gadašvuoda, vaše ja doarra-
dallujume kristalašvuoda vuostai, dal-
lanaga go kristalašvuoda fabmo oid-
nusi bođi guđege baikest.

Dat vašše ja doarradallujubme
læi erinoamašet sin vuostai, guđek
Kristus evangelium viddedegje, ige
vel sin Hærra ja sivdnedæggege bæ-
sam sin varra-angeres gieđain erit.

Ovtain sanin cælkket: Jerusa-
lem læi šaddam okta sorbmimbiegjo,

gost Hærra basek sorbmijuvvujegje.
Dast šadde profetak, Kristus ja su
dovdastægjek hirbmadæmuset doarra-
dallujuvvut ja sorbmijuvvut. Nuft
buššum legje Jerusalem assek sin
suddoidæsek sisa dam aige, atte si æi
ballam dakkamest dam buok stuore-
mus bahadagoid ja atte ječæsek ala
savvat rangastusa ja dubmitusa, čuorv-
vodedinæsek, go si legje sorbmimen
Ibmel barne: »Su varra bottus min
ja min manai ala!«

Ja vaiko Jesus Kristus su oapoi-
nes, su oavddodagoides ja basse ælle-
mes bokte gæččali duottavuoda sigjidi
čajetet ja sin jorggalet ibmelmættom-
vuodast erit, de si almake dappe čal-
midæsek ja notke belljidæsek æige
duttam, ouddal go si su legje hæga-
tuttam. Viggadedinæsek su nama ja
oapo eritsikkot buok mailme girjin
legje si nuft roakkadak, atte si laigo-
tegje soatteolbmaid viddedet giellasa
ja cælkket: »Su mattajægjek botte
ikko ja suoladegje su olgus hav-
dest.« Buok dam dakke si damditi
amasek olbmuk Jesusa adnet mailme
bæsten, ja amasek si sust occat sud-
doi andagassi addujume.

Si legje, nuftgo Paulus cælkka,
buok olbmui vuostai. (1 Tes. 2, 15);
si dappe alme rika æi dušše jesječa-
sek oudast, mutto hettijegje maidai
æraid sisamannamest, gielladedinæ-
sek sarnomest bakenidi amasek dak
bestujuvvut, — vai si alelassi devd-
dek sin suddoidæsek mitto. (1 Tess.
2, 16).

Daggar læ dat gavpug ja dag-
garak læk dam assek. Danen bigja
čala sin ja daggarak læk sin suddok.
I gavdnum mailmest dat almug, mi
læi sin lagan suddost ja bagjelduolbma-
mest, erinoamašet go mi jurdašep-
dam čuovga ala, man vuostai si sud-

dodegje.

Mañnel go si legje bagjelgœcœam Ibmel balvvaleggjid ja profetaid, de saddi Ibmel Johanes gastašægje sin lusa jorggalam diti sin ja su barnes lonistam diti sin; mutto si æi garrom jorggalusa dakkat æige lonastusa vuostaivalddet; mutto si doarradalle ja sorbmijegje sodno goabbašagaid. Sæmma lakai maidai doarradalle apostalid ja muttomid sist sorbmijegje.

Dal aigom mon loapadassi čajetet, mi dat læi, atte evangelium sardnedet sigjidi. Dat læi cœlka Lukas, atte sardnedet jorggalusa ja suddoi andagassi addujume Kristus namast, daihe nuftgo Markus cœlka: Jorggaleket ječaidedek ja oskot evangelium. I nuft atte jorggalus læ oaiivveosse andagassi addujubmai, mutto duodaštus min vaimolaš oamastæbmai suddoi andagassi addujumest. Jorggalus namatuvvu dast diettevassi addem diti, atte i mikkege evangeliumlaš oskoid læk duodaš, man ouddabæilde vaimolaš suddogattamuš i læk læmaš. Suddogattamuš læ dast okti ovtastatuvvum oskoin. Osko læ maidai dat gietta, mantaga evangelium i mate vuostaivalddujuvvut.

Moft læ dal duina, rakis lokke, lækgo don vuostaivalddam suddoi andagassi addujubme? Daida læt buoremus jærrat. Lækgo don dovddam ječad suddolažžan? Jos ik læt, de alge juo ainasuk dallanaga rokkadalat Ibmeli, atte son su stuora armostes du bajasbovtaši ja rabaši du sielo čalmid oaidnet, atte don læk suddolaš, gutte darbašak bestujume. Sust læ buok fabmo sikke alnest ja ædnam alde.

Muite, moft manai Judalažai guim! Si æi dovddam sin oappaladnam aigesek, damditi læk si biedganam buok mailme mietta.

Suddoharjanæme fabmo

»Jos okta glase buollevine mu ouddi bigjujuvuši, cœlki muttomin okta jukke, »ja mon dieđašim, atte gađotusa bodnetesvuotta lifci mu ja vineglase gaskast, almaken ferttišim mon giettam olgusgeiggit glase valddet ja dam gurrit.« Hirbmos læ jurdašet, atte min harjanæmek dam lakai min sisa savvojek, atte dak æi difte ječaidæsek stivrijuvut min datost. Mi šaddap dego datotes gaska-

oamek min harjanemi giedast. Muttom pappa ravkkujuvvui okti ovta lommasuollaga jabmensænga lusa; mutto vaiko son læi gattavaš ja jabmemen, ige eisege darbašægje, almaken son i sattam vælttat suoladæmest. Son suoladi papa lommast lommakloka oktan lakkin, dam dagai son dam bodda go pappa suina sarnodi sielo dili birra. Gattamušain ja hæpadin addi son dam almake fast ruoktot pappi.

Juokkebæivalaš

kristalašvuotta.

Stuora čoaggalmasain i læk vad-des kristalažžan læt. Olmuš davja oaidna, atte mæsta buokak čoaggalmasain duodastek ječaidæsek kristalažžan. Mutto duotta kristalašvuotta buoremusad čajetuvvu juokkebæivalaš ællemest, — dobbe du sidast du manaidak ja dalo-olbmuidak særvest. Dobbe dat buoremusad oidnu, lækgo don duotta kristalaš. Mon læm oaidnam, atte muttomak lavvijik olgobæilde sidasek ja čoaggalmasain læt dego dat mogjadægje gæssebæivaš, mutto sidainæsek dego dat čoaskasæmus dalvvebiegga. Šaddo mielde matta olmuš muora dovddat. Buorre muorra guodda buore šaddo, hæjos muorra fast hæjos šaddo.

Ibmel adda mijjidi famo kristalažžan cœllet, jos mi sust famo adnop.

Guokte mano buoccamviesost Bodægjost.

(Vehaš mu bæivvegirjest.)

(Čali Ole A. Andersen.)

(Lasse oudeb nummari.)

Vimak ollejim mon dam stuora garddema lusa, mast læk manga etaše (lovta). Nuftgo davalažat læ buocceviesoin — erinoamašet gavpugin — dievva olbmuk vuorddemlanjast, gæk vurdek doaktara, nuft maidai dam bæivege legje ollo olbmuk vuorddemlanjast; smayva manai rajest gidda čurggodam vuokta olmui ragjai, gæi særvai maidai monge čokkanim dasa vuorddet ja bigjim erit mu dingga rivnjoidam, mak must legje farost. Soames gullui maidai savkastallamen: Duot nuorra gandda vissa galgga sisa valddut j. n. v. Vimak valdi okta vuoras nisson aldsesis dam roakkad-

vuoda, atte algget haladet muina. — Doaktarak ravstegje uvsa ja luitte ovta olgus ja čurvyvo nubbe sisa nummari mielde, — gutte gukkemus læi vuorddam, son diedostge ouddemus sisačurvyjuvuvui. Vimak ollijegje si muge ragjai. Dam have læi ješ bæjeldes doavter, gutte mu iskai. Oanekaš aige iskam mañnel gočœotallim mon muttom buocceladnji, gost mu sagje galgai læt. — Go daggar olmuš boatta buocci orromladnji, gutte dam siste i læk ouddal fidnam, de læ algost goase hæketægje, go olmuš sisa boatta; dastgo daggar lanjain i læk oaidnemest ærago ruovddesængak ja vilggis lakanak dai bagjel. Sæmma lakai oroi mudnjige čajetæmen algost. Dam namatuvvum lanjast voellai okta 60 jakkasaš bardne-olmai okto. Son læi dast vællam juo bagjel vakko, ja logai aige læmen akkeden. Son læi diedostge ilost, go son skippara oažoi. Dal læime moai guovta dam lanjast.

Dat olmai læi hirbmos hallas ja havskes olmai, nuft atte aige golai jottelet ja farga huškui dibmo 12ai. — Damditi go dat læi mu vuostas gaskabæive borramuš buocceviesost, de ferttim namatet, atte dat læi varas guolle, maid mi oažoinæk gaskabæivvai.

Maidai dat bæivvege golai muttom muddoi, mutto i mikkege valgaganam vel. Go mi læimek jukkam mañnel gaskabæive kafe, bođi lavggo-olmai mu viežžat lavggomladnji, gost mon lavggujuvvujim ja ožžom buoccevieso garvoid, ja fast čokkanim vuorddet doaktarid bovddijume. Sæidnedibmo huskui ovta dimo slaga nubbe mañest, mutto i gullum mikkege gočœomid. Dat læ alelassi nuft, atte vuordde rieppo aibaša ja merkke juokke skoavkaldaga, mi skoaveta.

Ækkeduvvagoattam juo læi, go doavter bođi ja diediti, atte si æi sattam maidege dakkat odne, dat fertte læt ittaši. Maidai dat bæivvege manai duššas. Dibmo ovce aige ækkedest, mañnel kontoraige ravkkujuvvujim mon doaktar kontori, gost soai læiga guktok ja gost soai gočœadæiga ja mittedæiga mu juolge birra buok. Daddeke i læm æmbo go muddagas doavvo dam birra, dastgo dat læi nuft vigastuvvam, ja dasa vela, atte læi nuft boares vikke. Mutto dadde-manai buorebut, go doaktarak ja mon

ješ dam jakkim. Doaktarak dieđitegje mudnji, atte itten mon galggim opererijuvvut, namalassi maŋebarga 8-ad januar. Fast æra jurddagak čuvvo dam mæradusa maŋest. — Vuorde rieppo aibaša juokke aige, nuft læi maidai muina. Dal læi nokkam aigge lakkanam, ja moai bijaime nokkat. Dat i læm havskes igja, dat vuostas igja buoccevesost; dastgo dai stuora seinid siskabælde i læm nager buokai jaskodattam; dobbe gullui ain luoibmam ja lossa vuogŋam. Dat i læm havske vællat nakkartaga ja guldalet daid hæjos buoccid vaddema sikke min bajabælde (lovtast) ja nubbe lanjast saine duokken.

Lasetuvvu.

Bæivaš, manne bettek don mu?

Okta romalaš kœisar — okta baken, — gutte su ællemes čađa læi rokkadallam ja balvvalam bæivača, læi jabmensængast vællamen. I læm vække sudnji šat, i vel dam bæivašestge, masa son læi rokkadallam ja oaffaruššam nuft ollo. Fakkistaga geiggi son su gieđaides olgus ja čurvi vašest ja dorvotesvuodast: »Bæivaš manne bettek don mu!« Ædnagak læk, guđek jabmen siste gavdnek atte buok, man ala si œlededinæsek lutte, læ sin bættam. Mutto lækgo don lokke goassege gullam. atte okta aidnoge, gutte dabe ædnam alde læ Kristus ala dorvos bigjam, læ šaddam bettjuvvut sust? Ik vissa læk, vel okta rievvarge, gutte jabmenboddost su ala dorvasti, i bættatallam, mutto oažoi gullat daid audogaslaš sanid: »Odne galgak don muina paradisa siste.« Ustebam, dorvast dam Hærra Jesus ala, ja son i aigo du bættet, i ællem ige jabmen siste.

Gukken ja lakka.

Brævva.

Mon bivdam saje min ucca blađašest moadde sadnai, vai mu oapes vieljak ja ustebak bessek gullat mu jurddagid.

Mon jakam, atte ænas oasse sist, guđek Sami blađid dollek, læk mu mield, go mon œelkkam, atte min blađek galgašegje davjeb boattet ol-

gus, nufto ovta gærde vakkost. Jos mi vela makset 2 daihe 3 kruvna jagest, dat i dagaši maidege. Mangas doalašegje Sami blađid, jos davjeb boadašegje. Mutto nuftgo dal læ, atte muttomin oažžop ovta nummar manost ja muttomin æp dange. I læk vuorddemest, atte blađi doallek galggek lassanek.

* * *

Daggar gæse, go mist dal læ, im læk mon oaidnam. Olmuš riebuk æi læk vel ožžom ovtage avječalme vistai ja gæsse læ juo dam muddoi gollam.

Rakkeravjost dam 1as september 1906
Ole Mathisen.

Gal dat læ nuft, atte Sami blađek galgašegje davjeb olgusboattet; mutto mi læ sivvan dasa, atte æi boade æmbo go guote gærde manost? Mist læ darogilli okta davja adnujuvvum sadnevajas, mi čuogja navt: »Magten komanderer.« Vissa juokke Sabmelaš dam ibmerda, atte blađi čallem, prentem ja olgusdoainnatebme maksa ruđa. Mutto dat rutta ferte boattet doallen. Ja go dasto olbmuk æi viša doallat blađid, de læ arvedæmest, atte blađek æi matte lassanet; mutto baica nokkat. Mi æp nagad jakket, atte blađek, mak makset 2 ja 3 kruvna jagest ožžuk æmbo doallid, go ovta kruvna blađek. Orro čajetœme, atte ædnagidi læ davja vaddes skappot dam ovta kruvnage, maid vel dasto jos 3 kruvna lifæi.

Red.

Lukkar Isak Saba,

Unjargast, Varjagest gratulerim mon nuftgo vuostas Sabmelaža Norga stuoradiggai.

Underofficerskuvlast Harstads

1—9—06.

Samuel A. Samuelsen.

Stuoradiggevalljim.

Stuoradiggevalljim læ dat farga gærggam min rika mietta. Ollo naggo ja maidai bahadallam læ baikotagaid lœmaš erinoamašet avisai čađa. I šadda oktage olmuš goassege nuft darkkelet dutkjuvvut, go dat olmai, gutte valga-aige stuoradigge olmajen arvvaluvvu. Jos dam olmast læža oktage vikke, de dat šadda gal vida-

set dieđetuvvut ja stuorrat ouddandollujuvvut. Ja i vel læk vel dast galle, mutto dam ala bigju dego stuorrodam glase, nuft atte dat riehta čalbmaičuocce šadda. Dabalaš njuolgatus sikke kristalašvuodast ja olnušlašvuodast læ atte bættet lagamuža vigid rakisvuoda bæitaga vuollai; mutto valga-aige buok daggar njuolgatusak vajaldattujuvvujek.

Ouddamærka diti namatêp mi, dabe Vesteraalast læ okta dabalaš avda olmai, goen maidai viggategje stuoradiggeolmajen, i oktage diettam maidege vigid sust; mutto de čallegođi muttom avisaidi, atte son læ laike ja fuolataebme, ja dasto gullugodi dat saka ædnag baiken, atte olmai læ laike ige son dokke stuoradiggai.

Nuortta-Sameædnæmest læk dal gærggam sin valljimstoagoin. Unjarga lukkar,

Isak Saba

læ valljuvvum stuoradiggeolmajen. Son læ dat vuostas Sabmelaš, gutte Norga stuoradiggai saddijuvvu, ja mi vel æmbo læ, son dokko saddijuvvu Sabmelažain.

Mi æp persovnalazat galle dovda Saba; mutto dađđemielde go darogiel blađek su birra muittalek, de son, gudnin matta vuolgatuvvut stuorradiggai. Ja Samek berrijek læt ilost, damditi go Saba læ valljijuvvum.

Isak Saba læ riegadam dam jage 1875 15ad november Unjarga gieldast. Mæra bivdi son dassa go læi 17 jage boares. Maŋŋel læi son muttom jagid gavpperænggam. Oapatægje examen valdi son Tromsa seminarast jagest 1898 ja oažžoi dallanaga oapatægjeipoasta Davvesida gieldast. Dam jage 1900 valdi som middelskuvlaexamen Kristianiast, ja fasten skuvli Davvesidast muttom aige. 1902—03 čadamanai son dam gielalaš-historjalaš gymnasium II kl. Tromsast, mutto hettitusak botte oudi, nuft atte student examen i ožžom valddet. Jagest 1904 oažoi son oapatægje ja lukkarammata Unjargast.

Ja dal læ son stuoradiggeolmai.

Mi maidai likkosavaldaga saddep daggo bokte Sabai, ja mi savvap atte son allelassi rievte ja vanhurskesvuoda bældœ čužžuči.

Troandem duobmogirkko

divodœgje, arkitægt Christie, læ dal jabmam.

Stuora ouddanæbme.

Kinast legje ouddal dam nuftgočču-juvvum boxer-rafhetesvuoda 2785 miššonærak boattam æra ædnamin ja 6388 dobbe riegam sardnedægjek legje ja 112,808 altarguosse. Mutto de bođi dat hirbmos rafhetesvuotta ja duhatak kristaležain šadde martyran. Dalle læi dat stuora hettitussan evangelium viddedæbmai Kinast. Mutto dal læ fast miššonærai lokko lassanam 3100 ragjai, mieldebargi lokko læ dal 8313 ja altarguosek læk 131,404, nuft læi mannam jage loapast.

90 jage dast ouddal

i læm oktage goarrommaskina, i oktage dollavavdno, i oktage telegraffa, i oktage telefona, i oktage čallemmaskina, i oktage nisson, gutte doaktaren læ studerin, i aldagasdollačuovgga, æige min aige riššasaggekke gavdnum. Maid son mailme læ bajashutkam 90 jage dast maŋŋel.

Falesbivddo Islandast.

Falesbivddedampak, mak læk boattam Islandast, læk oktibuok fidnem 205 falla.

Ruošaænám.

Maŋemus telegrammain oidnu, atte dille Ruošaænnamest læ daggar, atte orro læmen vægjomættos rafhe sisabuktet dokko. Baččem gulla bæivalaš fidnon, ja sikke giddagasviesok ja hospitalak læk dievva olbmui.

Kafeadnu

lassana bagjelmæralažat dabe min ædnamest, čalla okta darogiel avisa. 30 jage dast ouddal adnujuvvui 3,3 kgr. kaffe juokke asse ala dabe Norgast. 20 jage gæčest læi arvo mielde dat sæmma; mutto maŋŋel adnujuvvui dat æmbo ja æmbo, ja dal læp mi ollim nu gukkas, atte dal arvo mielde adnu juokke olbmui ala 6¹/₂ kilo kaffe jakkasažžat. Dat lifči savvamest, atte dat bagjelmæralaš kafejukkam uccanifči ja adnujuvvuši mære mielde.

— Kristianiai buktujuvvui august manost dam jage 513,000 kilo kaffe, dat stuoremus sisabuktem, mi guđege manost dam jage ja dibma matta čajetuvvut.

Oktibigjum aigge januar rajest august ragjai dam jage šadde kafe-sisabukten 3,176,000 kilo damsagjai go dibma læi 2,778,000 kilo. Daina lugin læ dat lassanam lagabuim 400,

000 kilo. Dam jage 1904 ektoi læ ouddanæbme vela stuoreb, namalassi 687,000 kilo.

Mailmehistoria.

(Lasse oudeb nummari.)

Raigek.

Oappam olbmak læk maidai luodaid gavdnam bakteraigin, erinoamašet Engelandast, Belgiast, Frankrikast ja Tuiskaænnamest. Muttomin læk dak bakteraigek luodanæmek varin ja muttomin fast raigek varreseini vuolde, maid čacce læ roggam olgus. Muttomin læk dak jorbba gammarak daihe baskes fæskarak. Arvo mielde 60 jage dast ouddal ocai muttom olmai ollo raigin Belgiast. Son toavagæčest firi ječas daidi raigedi ja njælljagoantalassi rasai dai baskes fæskari čađa iskam diti færa maid. Dobbe bargai son olles beivid; dobbe gali son stanče ja čacce čađa mi varreseinin golgai. Son gavnai davtid mammutspirist, njunnečoarvagest, guovčain ja legjonin, gumpin ja vilda spinin ja manga æra spirist. Son gavnai maidai kilaid ja nibid gædgest.

Mutto čei dušše Europast læk bakteraigek, gost daggar dingak gavdnujek. Muttom Danskalaš læ Brasiliast, Amerikast gavdnam i uccebo go 800 daggar raigid.

Rippaduvnek.

Ædnag dingak læk gavdnum rippaduvnin Danmarko gadin. Dobbe gavdnujek duvnek, mak læk moadde čuođe alan gukke. Ovta aino duvnes matta læt duhati mielde farpalak rippa ja duhati mielde guormik kræppaskalčok. Dobbe gavdnujek maidai guole davtek, erinoamašet dorskest, sandagest, salledest j. n. v. Manga lagan lodde davtek daina duvnain maidai gavdnujek, nuft maidai daggar vilda spiri davtek, mak dal šat čei gavdnu. Vadnasak læk læmaš maid dæm aige olbmui, daitaga si čei lifči mattam dorske ja salleda fidnet, mi čiegnalasast ælla. Ja vadnasid læk si rakadam sæmma lakai go vilda olbmuk min aigege daid rakadet. Si rakadegje daid, nuftgo mi juo læp namatam muorramaddagin, maid si geđgin ja dolain rogge. Si læk maidai læmaš bačček ja guollebivddek; si læk assam mærragaddin, gost si buoremusad matte fidnet biebmō aldse-

sæsek. Galle vægja læt nuft, atte sist læk læmaš lavok spirinakin. Jakkemest læ, atte sin dille ja ællem mælgad muddoi læ læmaš sæmma lakai, go Illanda*) assin dal læ. Okta darolaš mærra olmai, gutte dobbe læ læmaš muittala, atte olbmui dobbe čei læm æra assamvistek go hæjos lavok, maid čađa sikke muti ja arvi. Njuorjoi si matte bivddet; mutto si čei galle have dam viššam dakkat, si dušše fiervain čogge skalčo ja kræppaid.

Stoalppovistek.

Daggar vistek, mak læk rakaduvvum stoalpoi ala javridi, ferttepmi goččodet stoalppovisten.

Ollo doluš aiggasaš dingak læk maidai gavdnum javri bodnest. Sveitsast læk ollo javrek. Arvo mielde 60 jage dast ouddal læi okta jakke, goas hirbmos goikkadagak legje. Sikke jogak ja javrek cokko ollo. Muttom stuora javrest, man namma læ Zurichjavre goikai hirbmadet, ja olbmuk algge bældoi rakadet dam javrebodnest, go si algge roggat, de gavdne si ollo čuoldaid, mak čužžo raiddon, ja daid čuoldai gaskast gavdne færa maid dingaid, maid doluš olbmuk legje adnam. Maŋŋel rogge viššalet Sveitsa javrin ja æra baiken. Oappam olbmak ožžu dasto dam ibmardusa, atte dai čuoldai alde læk læmaš vistek, mak boares aigest læk læmaš javri ala rakaduvvum. Daggar sajek læk oktibuok gavdnum 300; muttomak læk goeđgeaige rajest, muttomak fast bronse- ja ruovddeage rajest. Olbmuk daina vistin læk olgussuppin guna ja čađa mielde færa maid ruskaid, mak javri bodnai læk vugjom, ja mak min aige læk bajasroggujuvvum ja dutkujuvvum.

Bačček ja guollebivddek læk daina čuolddagavpugin ællam; mutto maŋeb aigen læk dobbe maidai ællam olbmuk. gæina šivitak ja ædnamak læk læmaš, daggar olbmuk, gæk læk mattam badnet ja godđet ja čei dušše spiri nakid adnam bivtasen, mutto adne daggar biktasid, maid si ječa legje rakadam.

*) Illanda læ dat lullemus gæče Amerikast. Lasetuvvu.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund, Sigertjord, Vesteraalen.